

TALAMONTI

vinárstvo,
ktoré sa oplatí navštíviť

TEXT A SNÍMKY: JURAJ MIKULA

Vinárstvo Talamonti sa nachádza kúsok od Pescara, hlavného mesta oblasti Abruzzo, ktoré sa preslávilo nielen vínom. Pre gurmánov je zaujímavé aj niektorými prvenstvami v iných oblastiach.

Na našich letných potulkách po Taliansku sme s naším priateľom Pinom Guidom zavítali aj do mestečka Loreto Aprutino, kde má sídlo vinárstvo Talamonti. Privítal nás tu náš spoločný priateľ Sergio Fraudentali, ktorý nám urobil veľmi podrobnú prehliadku nielen vinárstva, ale aj ich viníc. Po návrate sme sa zoznámili so spolujazdcom Rodrigom Redmontom, ktorý balíček základných informácií doplnil aj o mnoho zaujímavostí z histórie tohto vždy zeleného kraja. O tom, že tu dominuje zeľ, sme sa mohli presvedčiť na vlastné oči. Zavčas ráno sme vyrážali z juhu Apúlie, kde bola tráva absolútne spálená slnkom. O necelých päť hodín cesty autom sme dorazili na miesto, kde bola teplota takmer rovnaká, ale kdekoľvek ste sa pozreli, pásli ste si oči na rôznych odtieňoch zelenej. Môžu za to dva veľmi dôležité faktory, ktoré významne ovplyvňujú celé Abruzzo. Jedným je blízkosť mora a druhým pohorie s ľadovcom. Oba vytvárajú ideálne podmienky nielen na pestovanie viniča.

Za všetko môžu podmienky

Víno z oblasti Abruzzo spomínajú desiatky významných osobností naprieč bohatou históriou Talianska. Príbehy o zázračných zdravotných účinkoch vín z tejto oblasti sú známe už niekoľko tisícročí. Za všetky spomeňme aspoň Serafina Razziho. Ten opísal tento región v 15. storočí ako extrémne úrodný, vhodný na pestovanie pšenice, fantastického vína, olív, fig a neuveriteľného množstva rôzneho ovocia. To všetko v kulisách dych vyrážajúcich scenérií s horami, údoliami a morom.

Aj okolie vinárstva Talamonti bolo milióny rokov ovplyvňované neďalekým ľadovcom Ghiacciaio del Calderone, ktorý je najjužnejším ľadovcom v Európe a jediným v centrálnej časti Stredomoria. Geomorfologické zmeny počas miliónov rokov zanechali v pôde svoju nezmazateľnú stopu a v podstate v celej oblasti Abruzzo sa v nej nachádza, vo väčšej či menšej miere, vulkanický prach. Najdôležitejším environmentálnym znakom dnešných dní však je

neuveriteľná biodiverzita. Za všetko hovorí skutočnosť, že táto oblasť má až tri národné parky, čím sa v Taliansku nemôže pýšiť žiadna iná. Smerom na západ je Abruzzo ohraničené Apeninským pohorím, z juhu pohorím Maiella, od severu je chránená Sibillinským pohorím a Jadranským morom od východu. Až dvadsať percent oblasti Abruzzo tvoria lesy.

Klimatické podmienky mesta Loreto Aprutino sú tiež silno ovplyvňované Apeninským pohorím a vplyvom Jadranského mora, ktoré sú vzdialené iba niekoľko desiatok kilometrov. Pre porovnanie na jar, keď je v Ríme, ktorý nie je vzdušnou čiarou až tak vzdialený príjemne teplo, tu môže byť aj súvislá vrstva snehu. Priemerná ročná teplota sa pohybuje na úrovni 15 °C. Maximálne teploty tu bez problémov prekračujú tridsať stupňov Celzia počas leta a cez zimu sa dostanú aj niekoľko stupňov pod bod mrazu. Ročný úhrn zrážok je podobný ako u nás a pohybuje sa na hranici približne sedemsto milimetrov. V zime nebýva ničím výnimočným, keď »

Aj vinice vinárstva Talamonti sú ovplyvňované neďalekým ľadovcom Ghiacciaio del Calderone, ktorý je najjužnejším v Európe.

Vo vinárstve Talamonti nepestujú všetky odrody na rovnakom vedení, pre každú z nich volia čo najvhodnejšie. Všetko záleží od polohy a pôdneho zloženia.

prúdenie studeného vzduchu od Balkánu prinesie sneženie. V porovnaní s ostatnými vinárskymi oblasťami na rovnakej rovnobežke sú klimatické podmienky oveľa ťažšie. Napriek tomu, alebo práve vďaka tomu sa tu rodia výnimočné vína.

Ako to vlastne bolo?

Výnimočné naozaj sú, o tom niet pochýb, najmä tie z odrody Montepulciano. A práve pri tejto odrode sa už takmer dvesto rokov vinári z Toskánska a Abruzzo nevedia dohodnúť, odkiaľ skutočne pochádza jej po-

menovanie, pretože v oboch regiónoch sa z nej produkujú vynikajúce vína. Odpoveď by sme mohli nájsť v Baronía di Carapelle, usadlosti nachádzajúcej sa v oblasti Abruzzo, ktorá patrila v minulosti známej rodine Medici. Tu sa našli najstaršie záznamy o tomto pojme.

V oblasti Abruzzo je významnou aj ďalšia odroda, Trebbiano. Jeden klon spomína aj Petrus de Crescentiis, poľnohospodár z oblasti Bologna, už v roku 1303. V skutočnosti je táto odroda vysadená skoro v celom Taliansku, ale nie všade dokáže hrozno z nej

Zaujímavosti nielen z výroby, ale aj z histórie Abruzzo sme sa dozvedeli od spolumajiteľa Rodriga Redmonta.

Podstatná časť vína sa spracováva v neruzových tankoch.

Vo viniciach s dobrým prúdením vzduchu pestujú hrozno na vedení pergola.

ukázať svoj potenciál. Existuje niekoľko klonov odrody Trebbiano, napríklad Trebbiano Toscano, Trebbiano Romagnolo, Trebbiano Giallo, Trebbiano di Soave, ale iba jeden z nich bol porovnávaný s najlepšimi bielymi vínami sveta. Bol to Trebbiano d'Abruzzo z Loreto Aprutino, častokrát vinárskymi odborníkmi porovnávaný s odrodou Sémillon. Zaujímavosťou je, že aj po dekáde vyzrievania si dokáže udržať ovocnosť a mladický charakter, čo pri talianskych bielych vínach veru nebýva zvykom. Ak sa bavíme o oblasti Abruzzo, musíme

spomenúť aj ružové prevedenie odrody Montepulciano d'Abruzzo, ktoré miestni nazývajú Cerasuolo d'Abruzzo. Pri jeho výrobe sa limituje kontakt so šupkami. Fermentácia ružového vína je vždy veľmi delikátny proces, najmä ak chcete vyrobiť mäkké a jemné víno. Miestni vinári si dávajú pri jeho výrobe veľmi záležať. Niet sa čo čudovať, veď patrí medzi absolútneho lídra medzi talianskymi ružovými vínami a milovníci tejto kategórie vín z Apeninského polostrova ho povýšili na doslova kultové víno.

Usadlosť Talamonti

Vinárstvo Talamonti začalo písať svoj príbeh iba na prelome milénia, v roku 2001. Rodina Di Tonno ho založila ako výsledok oddanej vášne k vínu a lokálpatriotizmu, ktorý má v ich rodine veľmi silné korene. Nachádza sa v nádhernej a neporušenej časti Abruzzo. Ich vinice sú v okolí mestečka Loreto Aprutino, kde sídli aj samotné vinárstvo. Ďalším z dôvodov bola aj snaha celosvetovo zviditeľniť túto oblasť a miestne odrody s obrovským potenciálom. Vďaka tomu a jedinečnej mikroklíme sa ich vína dokázali za niekoľko »

rokov presadiť vo viac ako tridsiatich piatich krajinách sveta. Všetku pozornosť sústreďujú najmä na hrozno, pretože podľa nich veľké víno môže byť iba z perfektnej vinice. Každý deň sa snažia spoznávať vzájomné vzťahy medzi odrodami a vinicami, na ktorých sú vysadené, expozíciou, vedením a pôdou. Všetko robia s cieľom dostať do ich vín podľa možností čo najviac z jedinečného terroir. Momentálne obhospodarujú viac ako tridsať hektárov. Okrem Montepulciano d'Abruzzo a Trebbiano d'Abruzzo vysadili v roku 2004 na skúšku aj odrodu Pecorino. Chceli zistiť, či aj táto odroda dokáže preniesť do vín jedinečný charakter tejto oblasti. Všetky ich vinice sa nachádzajú v nadmorskej výške približne 300 m.n.m.

Gro ich produkcie spracovávajú v nerezo- vých tankoch, ale v pivnici sa nachádza aj niekoľko desiatok drevených sudov, od tristo až po tritisícštyristo litrových. Už niekoľko rokov sa venujú štúdiu vyzrievania Montepulciano d'Abruzzo v drevených sudoch. Sledujú nielen ako na ňu vplýva veľkosť suda, stupeň vypálenia, dĺžka, ale aj drevo samotné. Okrem amerických a francúzskych sudov používajú aj rakúske, či sudy od výrobcov z východnej Európy. Vína z jednotlivých viníc spracovávajú vždy samostatne. „My máme obrovský rešpekt k rodinným tradíciám a hodnotám. Prikladáme im veľ-

kú dôležitosť, ale súčasne nezabúdame ani na starostlivosť o pôdu, morálnu integritu, transparentnosť a férovosť v oblasti marketingu,“ vyjadruje ideu vinárstva jeho spolumajiteľka Antonella Di Tonno.

Viac ako iba výroba vína

Proces, nazývaný výroba vína krásne vyjadril slovami francúzsky poet Paul Valery.

Prirovnal najlepšie víno k nepoškvrneným perlám, ktoré nazval vzácnym dielom, popretkávaným čarom a umením prírody. Je to ako maľovanie, každý ťah štetca je v konečnom dôsledku veľmi dôležitý. Podobné to je aj s vínom.

Vo vinárstve Talamonti veria, že ak ochutnajú pohár z hociktorého ich vína, mali by cítiť všetky nuansy, ktoré vznikajú počas výroby vína. Snažia sa čo najviac pochopiť podstatu hrozna a zvládnuť krok po kroku aj tie najmenšie detaily chemickej a biochemickej premeny muštu na víno v enologickom procese. Jednoducho využiť všetky získané skúsenosti na dosiahnutie nových, doposiaľ neobjavených nuáns vône a chuti. Oblasť Abruzzo je výnimočná a jedinečná aj v niekoľkých iných smeroch. Je to kraj, kde sa vyrobí najviac cestovín v celom Taliansku. Titul naj si drží aj v produkcii fliaš na hlavu každého obyvateľa. Výnimočným určite je aj v pestovaní šafranu, ktorého kvalita patrí medzi najlepšie na celom svete a aby sme nezabudli, v Abruzzo je vysadených najviac olivovníkov na kilometer štvorcový na celom Apeninskom polostrove. Takže do tohto, naozaj výnimočného kraja sa určite oplatí prísť aj kvôli vinárstvu Talamonti, ktorého vína verne odzrkadľujú charakter miestneho terroir. ■

Experimentujú s viacerými druhmi drevených sudov.